1846. N°. 1[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 2 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 October.

Bij gelegenheid der openbare Godsdienstoefening, ter opening van de Jaarlijksche Algemeene Vergadering van het Nederlandsche Bijbelgenootschap, alhier den 29sten dezer gehouden, sprak de Hoogl. N. C. Kist, Voorzitter der Afdeeling: *Over den nieuwen weg, door het Nederlandsche Bijbelgenootschap thans ingeslagen, om den Bijbel, in plaats van dien alleen aan behoeftigen uit te reiken, tot geringen prijs door allen verkrijgbaar te stellen, en over de belangrijke gevolgen welke, vooral voor de algemeenheid, de innerlijke waarde en de goede vruchten der Bijbelverspreiding zelve, daarvan onder den Goddelijken zegen te wachten zijn.*

— Den 29sten dezer zijn te Katwijk aangekomen de Bomschuiten N°. 2 en N°. 4 van de Katwijksche Maatschappij, eerstgenoemde met 54,000 en de andere met 43,000 stuks bokking; te Noordwijk eene schuit van den reeder van der Schalk met 44,000 stuks, en den 29sten nog een te Katwijk van den reeder T. E. Meeuwisse met 70 à 80,000 stuks.

— Men vernoemt dat de helft in den eigendom van het *Handelsblad* bij opbod is gegaan tot *f* 225,000, daarna afgemijnd op *f* 3,000, en alzoo verkocht voor *f* 250,000. De koóper was de Makelaar Subiese, voor zijnen meester, doch Mr. L. de Keyzer heeft persoonlijk gemijnd.

— De berigten, uit onze Oost-Indische bezittingen met de landpost ontvangen, bevatten onder anderen de overeenkomst, van wege en in naam van de Regering van Nederlandsch Indië, gesloten door J. I. T. Majoor, Commissaris van Bolle, met Z. H. Gusti Ngoerah Madei Karang Assam, Vorst van Bleling, voor zich en zijne opvolgers, alsmede met Z. H. Gusti Gedé Ngoerah Karang Abian, Vorst van Karang Assam, voor zich en zijne opvolgers, waarin bepaald wordt:

Dat de Vorst van Bleling op nieuw verklaart dat zijn land behoort onder Nederlandsch Indië, en hij onder Koning, vertegenwoordigd door den Gouverneur-Generaal, als zijnen opperheer erkent.

Dat hij zijn rijk nooit aan eenige andere blanke natie zal afstaan en met niemand verbindtenissen zal sluiten, dan onder beoordeeling van den Gouverneur-Generaal.

Dat onze Regering zich zal kunnen doen vertegenwoordigen door eenen Resident of door den Assistent-Resident van Banjoewangie.

Dat voor het vullen zeiner lading zal worden te goed gedaan, een bergloon van minsten 15 en hoogstens 50 ten honderd, te bepalen door Commissarissen, één door onze Regering, één door den Vorst van Bleling en één van wege het gezamende vaartuig.

De pogingen van onze Regering tot bestrijding van den zeeroof, zullen door den Vorst van Bleling met al de ter zijner beschikking staande middelen worden ondersteund, en hij verbindt zich tot wering van den menschroof en slavenhandel.

Onmiddelijk na de teekening dezer overeenkomst, en voorts om de 3 jaren, zal door den Vorst een Gezantschap naar Batavia gezonden worden, om hulde te bewijzen aan den Gouverneur-Generaal, als vertegenwoordiger van den Koning.

Indien de Vorst deze overeenkomst getrouwelijk nakomt, zullen door onze Regering geene pogingen worden aangewend, om zich in het rijk van Bleling te vestigen.

Het inwendig bestuur wordt geheel overgelaten aan den Vorst.

Voorts verbindt zich de Vorst bij nadere overeenkomst, tot de betaling van *drie vierde* gedeelte en die van Assam tot *een vierde* der oorlogskosten, voor zoodanige som en in zoodanige termijnen, als hem door den Gouverneur-Generaal zal worden medegedeeld, en tot betaling der kosten van het opwerken en het onderhoud van het fort en van de bezetting in hetzelve, hetwelk bezet zal blijven als waarborg voor de betaling der oorlogskosten, of zooveel korter als de Gouverneur-Generaal zal kunnen goedvinden.

De Vorst verbindt zich nog om binnen 3 maanden, al de door hem tegen ons bestuur opgeworpen versterkingen te slechten.

's GRAVENHAGE, 31 October.

Naar men vernoemt, is de gezondheidstoestand van Z. Exc. den Minister van Hall, die sedert eenige dagen weder ongesteld was, eenigermate verbeterd.

— Den 29sten dezer is alhier overleden Jhr. Mr. A. J. van der Heim, Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, in den ouderdom van 38 jaren. Elk die 's mans kundigheden en verlichten geest, gepaard met de edele hoedanigheden van zijn karakter, in de gelegenheid waren te kennen, betreuren diep het jeugdig afsterven van den man, die nog zoo veel nut had kunnen stichten.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare Zitting van den 30sten, *aangenomen* het ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, haar door de Tweede Kamer toegezonden; zullende dat adres waarschijnlijk heden, door eene vereenigde bezending van leden der beide Kamers van de Staten-Generaal, aan Z. M. den Koning worden aangeboden; — ook heeft zij aangenomen de voordragt van wet nopens den invoer van levensmiddelen.

— De zitting van de Tweede Kamer van eergisteren, den 29sten October, is ten drie uré door den Voorzitter Mr. G. J. Bruce geopend.

De Voorzitter brengt ter kennis, dat door de afdeelingen tot hare rapporteurs verkozen zijn:

Voor het ontwerp van wet tot aanvulling der middelen voor 1845, de Heeren: Schooneveld, van Goltstein, de Monchy, van Harencarspel en Enschedé; en

Voor het wets-ontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot over 1845, de Heeren: Menso, van Goltstein, de Monchy, Luzac en Enschedé.

De Commissie voor de verzoekschriften brengt onder anderen bij monde van den Heer Lycklama à Nyeholt het navolgend verslag uit op een verzoekschrift van Jhr. J. P. P. van Zuylen van Nyevelt tot Elze, en 20 andere ondergeteekenaren, in het district Zutphen woonachtig, meest grondeigenaren, deels den landbouw persoonlijk drijvende, bevattende hunne gemeedelijke bezwaren tegen de instandhouding der wet van 29 December 1835, tot bevordering van de belangen des landbouws:

Zij zijn te zeer overtuigd, dat de bloei en het belang van elken afzonderlijken tak van volksbestaan onafscheidelijk is verbonden aan den bloei des vaderlands, en van de onverbreekbare onderschikking, die tusschen het welzijn van het geheel en van elk onderdeel bestaat, dan dat zij zich niet verpligt zouden achten, na eigene onderzoeking, hunnen gegronden twijfel te betuigen, of wel de verlangde bescherming eenen voordeeligen invloed heeft uitgeoefend, niet op het welzijn des vaderlands, maar op dat der landbouwers, op dat bijzonder belang, ten welks behoeve de wet van 29 December 1835 werd in de wereld geroepen. Wanneer de requestranten den toestand van onzen landbouw gadeslaan, meenen zij niet alleen zich volkomen en onvoorwaardelijk vereenigen met al wat zoo herhaaldelijk en met zooveel klem omtrent het bezwarende, nadeelige en gebrekkige onzer belasting-, handels- en politie-wetten is betoogd, maar ook met ernst aandringen dat, bijaldien het afkeurend oordeel der ondergeteekenden over de onnatuurlijke en ongenoegzame bescherming die men aan den landbouw verleende, ingang moet vinden, deze overtuiging bevorderlijk worde aan eene nadere en plegtige overweging omtrent de wezenlijke bezwaren van den landbouw en de ware middelen om die weg te ruimen.

Het treffend voorbeeld onzer naburen komt nog de dringredenen versterken, welke ons tot het verlaten van den dwaalweg behooren aan te sporen. Nederland mag niet de laatste zijn om dit schoone voorbeeld te volgen, te minder ook nog daarom, omdat het ook reeds is gebleken dat, ten gevolge van het gewijzigde Engelsche tarief, de uittoer van vele onzer belangrijkste voortbrengsels hand over hand toeneemt, terwijl het onlangs met België gesloten handelsverdrag al wederom nieuwe uitwegen voor onzen landbouw heeft geopend.

Inmiddels zal het welligt vreemd schijnen, dat bij den landbouw persoonlijk belang hebbenden, en in eene landbouwende landstreek woonachtigen, een afkeurend vonnis uitspreken over eene wet, die kennelijk ook ten hunnen behoeve werd daargesteld. Zij stellen in den bloei van den landbouw een hoog en overwegend belang, maar mogen niet ontveinzen dat te midden van den zigtbaren vooruitgang in vele andere volksbedrijven, de landbouw stilstaat; dat verkeerde gewoonten, diep ingewortelde vooroordeelen, vrees voor nieuwigheden, de Nederlandsche landbouwers bezielen, en hun, zoowel als het vaderland, de vruchten doen ontberen, welke door meerdere veerkracht, door meerderen ijver en inspanning met zekerheid waren te plukken.

Deze ongunstige gesteldheid van den vaderlandschen landbouw meenen de onderteekenaars ook gedeeltelijk aan de verleende bescherming te moeten toeschrijven. De uitsluiting der vreemde mededinging verwekt onbezorgdheid, die veelal is de moeder van zorgeloosheid, terwijl de ondervinding van alle

tijden bewijst, dat er geen krachtiger prikkel is tot vooruitgang, dan de vrees om door anderen te worden voorbijgestreefd. Dus moet de prikkel blijven bestaan niet slechts van eenen edelen naijver, maar ook van het stoffelijk belang, opdat de waarachtige bloei en vooruitgang van den landbouw, van dat eerste en voornaamste bedrijf des Nederlandschen volks, nieuwe bronnen van rijkdom en welvaart opene, nieuwe middelen van bestaan verschaffe, en alzoo strekke tot waarborg van rust en tevredenheid, tot instandhouding van wettelijke orde en tot bevestiging van wettelijk gezag.

Verzoekende dat de Kamer medewerke tot afschaffing der graanwet.

Aangezien dit verlangen betrekking heeft tot een onderwerp dat een punt van wetgeving zou kunnen worden, zoo stelt de Commissie voor het verzoekschrift ter griffie neder te leggen.

De Heer de Kempenaer stelt voor, om het verzoekschrift, hetwelk de Commissie heeft voorgesteld ter griffie neder te leggen, zoowel om de belangrijkheid van het daarbij behandelde onderwerp als om het belangrijke van dat stuk zelf, bij afschrift te verzenden aan den Minister van Financiën, ten fine van mededeeling, waartoe met 28 tegen 16 stemmen wordt besloten.

Tegen hebben gestemd de Heeren: van Sasse van Ysselt, Star Busmann, Romme, van Heenna, Corneli, Nap, Mutsaers, Hiddema Jongsma, van Bleiswijk, Madderman, Luyben, Borski, Egter, Bijleveld, Lycklama à Nyeholt en Menso.

Voorts doet nog de Heer Borski verslag over een adres van Santbergen en Kramer, en andere ondertekenaren, te Amsterdam. De adressanten betoogen in eene breedvoerige uiteenzetting, dat het belang van de schatkist zoowel als van de ingezetenen vordert, dat in navolging van andere landen het brievenporto alhier te lande verminderd worde. Adressanten halen verscheidene voorbeelden aan van buitengewone hooge porto's die gevorderd worden, en vermeenen dat aanmerkelijke bezwaren gevonden worden, om aan de inrigting door de Regering daargesteld tot overbrenging der brieven de voorkeur te geven, terwijl bij de tegenwoordige bestaande porto's men dat bezwaar op onderscheidene wijzen zoekt te ontduiken, waarvan de schade ten laste der schatkist moet komen.

Aangezien het te hopen is, dat die aangelegenheid weldra in behandeling bij deze Kamer zal komen, zoo stelt de Commissie voor dit adres ter griffie te deponeren.

In de Zitting van gisteren 30 October, hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wets-ontwerp, strekkende tot verlenging der bij de wet van 18 December 1845 vastgestelde maatregelen ter aanmoediging van den invoer van levensmiddelen.

De Heer van Rijckevorsel heeft daarbij over de werking dier wet het woord gevoerd. Hij betoogde dat die wet gunstig voor den invoer van levensmiddelen heeft gewerkt. Zij had vertrouwen aan den handel ingeboezemd, om buiten 's lands bestellingen van graan te doen, die eerst in den afgeloopen zomer en het tegenwoordig najaar gevolg konden hebben. De Spreker toonde zich dus ook gunstig voor de verlenging der genoemde wet gestemd, ofschoon hij van meening was, dat de regten nog te hoog waren. Hij betuigde zijn leedwezen, dat de Regering den tusschentijd, die na de vaststelling der wet van 1845 is verloopen, niet te baat heeft genomen, om eene herziening der graanwet tot bevoordeeling der ingezetenen, doch vooral der gewigtige verklaring der Regering, dat nog in den loop van deze Zitting het vraagstuk aan de beraadslagingen der Kamer zal worden onderworpen. Na die verklaring zag hij voor het ontwerp stemmen. Hij uitte de hoop, dat de Minister zich de lessen der staatshuishoudkunde ten nutte zou willen maken. Eindelijk weidde hij nog uit over eenige met dit onderwerp in verband staande punten, zoo als de uitbreiding van het stelsel van fictief entrepôt en de noodzakelijkheid der afschaffing van het inkomend regt op het slagtvee.

De Heer Hoffman verklaarde zich tegen het ontwerp zijne stem zou geven, uit hoofde van de verzekering der Regering, dat nog gedurende de tegenwoordige Zitting het vraagstuk omtrent de graanwet van 1835 opzettelijk zou worden behandeld.

Daar geen der leden meer het woord vroeg en de Minister van Koloniën, die door Zijne bij ongesteldheid van den Minister van Financiën, met de verdediging van dit ontwerp belast, het woord afzag, is mondelijk tot de stemming overgegaan, waarop de wet met algemeene (45) stemmen is *aangenomen*.

Is ingekomen eene missive van den Heer Wicherlink, Raadsheer in het Hof van Overijssel, die verzoekt, bij de vervulling der opengevallen betrekking van Raadsheer in den Hoogen Raad, niet in aanmerking te komen.

Ook de Heeren Duymaer van Twist en Cost Jordens hebben verzocht, die te doene keus, buiten aanmerking te blijven.

De Commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van de Heeren Lycklama, Egter en Nap, eenige verslagen uitgebragt, luidens twee derzelve, waarbij dispensatie verlangd wordt, en die tot bijzondere belangen betrekking hebben, wordt overgegaan tot de orde van den dag.

In de Zitting van de Tweede Kamer van heden heeft de Commissie, belast om met die der Eerste Kamer het adres in antwoord op de Troonrede, aan Z. M. aan te bieden, verslag gedaan. Z. M. heeft geantwoord: » Ed. Mog. Heeren! Met U Ed. Mog. wensch ik dat de tegenwoordige Zitting in ruime mate bevorderlijk zij aan het waarachtig welzijn des Vaderlands." De Commissie wordt bedankt.

Is ingekomen het verslag door den Minister van Finantiën aan den Koning, wegens het gebruik der geldmiddelen over 1844.

Is ontvangen eene missive van Mevr. de Douairière van der Heim, kennis gevende van het overlijden van haren waardigen echtgenoot, Jhr. Mr. A. J. van der Heim, in leven Griffier van de Kamer, gisteren morgen in 38 jarigen ouderdom, na langdurige ongesteldheid, bezweken.

De Voorzitter gelooft, dat hij de tolk van aller gevoelen is, wanneer hij verklaart, dat dit overlijden alle de leden der Kamer diep heeft getroffen en dat hetzelve te beschouwen is als eene ramp voor het Vaderland, en inzonderheid als een moeijelijk te herstellen verlies voor deze Kamer.

Hij verzoekt gemagtigd te worden, om dezen brief namens de Kamer te beantwoorden en daarin de sedaan der Vergadering over dat overlijden, kenbaar te maken. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

Waarop de Openbare Zitting in eene met gesloten deuren wordt veranderd. — Heden is voor het Provinciaal Hof in Zuid-Holland, in hoogen beroep behandeld de zaak van den Heer C. A. Thieme, uitgever der *Arnhemsche Courant*, die, ingevolge het arrest van den Hoogen Raad, voor dit Hof moest terecht staan. De Raadsheer Mr Elout heeft het rapport uitgebragt. Het Openbaar Ministerie werd waargenomen door den Advocaat-Generaal Mr. Gefken. Deze heeft schuldigverklaring geëischt aan het boosaardiglijk en in het openbaar aanranden van de waardigheid en het smaden van den persoon des Konings, en veroordeeling tot correctionele gevangenisstraf van 2 tot 5 jaren. De Heer Mr. Dirk Donker Curtius heeft de verdediging van den beklaagde voorgedragen. De uitspraak is bepaald op heden over 8 dagen.

ROTTERDAM, 30 October.

Onze geachte stadgenoot de Heer A. van Hoboken van Rhoon en Pendrecht en Cortgene, zal aanstaanden Woensdag 4 November zijne *negentigste* verjaring vieren. Onder dankbaar opzien tot den Almagtige, erkent de waardige grijsaard het voorregt, dat hij boven zoo velen geniet: en terugziende op het tijdvak van 72 jaren, waarin hij met de zeevaart van deze stad verbonden was, heeft hij als een blijk zijner gevoelens voor die scheepvaart en de welvaart van deze stad, al de zich hier bevindende Kapiteins der O. I. Scheepvaart uitgenoodigd tot het bijwonen van een feestmaal, hetwelk hij hun in de Nieuwe Stads-Herberg, aan het Nieuwe Werk, aanbiedt.

— In de veiling van 58,817 kranjangs, 195 kisten en 24 vaten Javasuiker, gisteren door de Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam gehouden, is alles verkocht, en zijn de prijzen geloopen van *f* 23½ tot *f* 38½.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 8 October.

Het leger onder aanvoering van den Brigadier Kearneij heeft de hoofdstad van Nieuw-Mexico, Santa Fé ingenomen en bij eene proclamatie te kennen gegeven, dat Nieuw-Mexico bij de Vereenigde Staten was ingelijfd, waarna door de overheden de eed van getrouwheid was afgelegd. Desgelijks heeft John Sloat, Schout-bij-Nacht der Amerikaansche vloot in de Stille Zuidzee, eene proclamatie aan de inwoners van Californië gerigt, waarin hij zegt, dat hij, hoewel Mexico bestrijdende, als vriend tot hun komt, onder toezegging van volkomene vrijheid onder eigen bestuur, verklaart bij Californië voortaan tot vasgewest der Vereenigde Staten te wijzen, hoopende dat dit land daardoor in welvaart zal toenemen en stelt hen gerust dat ieders regten in het burgerlijke en het Godsdienstige zullen worden geëerbiedigd en gehandhaafd.

— De vloot der Staten had bevel ontvangen om Tampico aan te tasten en te vermeesteren, en alzoo den weg te openen voor eenen krijgstogt, welke van dien kant regtstreeks tegen de hoofdstad van Mexico zou ondernomen worden, daar de berigten, omtrent de vredehevende gezindheden van Santa Anna gebleken waren onwaar te zijn. — Aan den Generaal Taylor was last gegeven, om de stad Monterey ten spoedigste te bemagtigen, ten einde ook van dien kant in het hart van Mexico te dringen. De inwoners ontvangen de Amerikanen als vrienden en bevrijders. Het Mexicaansch legen vlugt, in weerwil van de bemoedigende dagorders der Generaals, daar waar nog geen vervolger is; nogtans heeft het leger der Vereenigde Staten drie vijanden: de luchtstreek, de versmeijbissen en het geldgebrek, moetig genoeg om de overwinnaars verlangend naar vrede te doen uitzien.

— De aanvoeren van granen uit het binnenland naar New York zijn verbazend. In de eerste dagen van October zijn alleen uit die haven naar Engeland gevoerd 8,330 vaten meel, 40,208 schepels tarwe, 10,220 id. maïs en 300 vaten meel van maïs. Sedert de opening van de kanalen waren te New-York aangevoerd 1,358,088 vaten meel, 1,667,018 schepels tarwe, 345,242 id. rogge en 1,155,654 id. maïs; zijnde dit reeds meer dan in het vorige jaar 510,235 vaten meel, 891,335 schepels tarwe, 106,723 id. rogge, 1,126,716 id. maïs. De prijs is zeer weinig gerezen, alleen de vracht der schepen is verhoogd, daar men vrees gebrek aan scheepsruimte te kunnen krijgen.

Men voorzag dat de ongemeen groote aanvoeren van levensmiddelen naar Engeland de prijzen aldaar zeer zouden doen dalen.

PORTUGAL.

LISSABON, 15 October.

Het Regeringsblad heeft eindelijk melding gemaakt van de onlusten in de noordelijke gewesten, doch stelt die als van weinig beteekenis voor, tevens berigtende, dat de rust en veiligheid hersteld zal zijn. De Koningin had op nieuw eene proclamatie uitgevaardigd, waarin het vaste voornemen der Regering wordt te kennen gegeven om de orde met nadruk te handhaven en te herstellen, ten welken einde haar Gemaal zich aan het hoofd des legers had gesteld.

De oprigting van onderscheiden nieuwe bataillons was gelast en alle personen van 18—45 jaren bevolen, om binnen 8 dagen daarbij dienst te nemen; zij zouden tegen Coïmbra en Oporto oprukken.

Ook had H. M. een verzoek aan de Koningin van Spanje gerigt om in de zaken van het rijk tusschen beide te komen, zoo als men vernam zouden van Madrid reeds bevelen gezonden zijn, om een leger van 25,000 man, onder bevel van den Generaal Narvaez, bij de eerste nadere aanvraag der Koningin van Portugal, dat land te doen binnenrukken.

— Ondertusschen zijn er andere berigten, die den staat van zaken als zeer bedenkelijk voorstellen, daar de guerillas met de troepen der Koningin slaags waren geweest en de bovenhand hadden behouden, de opstand zich al verder en verder uitbreidde, en de voorposten der opstandelingen tot op 2 uren afstands van de hoofdstad stonden.

— De Lissabonsche Bank had de Regering te hulp gekomen, door f 800,000 ter harer beschikking te stellen, ten einde de soldij der troepen te betalen, welke op het punt waren zich aan de zijde der opstandelingen te scharen.

ITALIE.

BOLOGNA, 17 October.

Eenige onlusten hebben den 13den te Borgo di Fuenza plaats gehad, doch na de inhechtenisneming van een twintigtal opperhoofden der Borghigiani, en inbezitneming van een groot aantal wapenen en ammunitie, schijnt de rust hersteld te zijn. Eenige Zwitsersche compagnien vervolgen hen, welke naar de bergen gevlugt zijn. Deze uitslag schijnt de teruggaande partij te hebben ontmoedigd.

Ook te Rome begint die partij te wijken. Sedert de Paus de voorloopige congregatie der Kardinalen heeft ontbonden, te kennen gevende, dat niets hem kon verhinderen om te doen hetgeen hij nuttig voor zijne Staten meende, durft de oppositie de ontwerpen der Regering niet meer openlijk bestrijden. Het hoofd der oppositie, de Kardinaal Lambruschini heeft zich in zijn kerspel te Sabina teruggetrokken, waar hij tot het eind van October zal blijven.

— Er hebben ook onlusten te Madigliano in Toskane op de grenzen van de Romagna plaats gehad.

OOSTENRIJK.

In de stad Görz in Illyrie heeft een groot ongeluk plaats gehad. Eene schipbrug namelijk over de rivier Lonso is onder den last der menschen, die er over gingen, om eene parade bij te wonen, bezweken, waardoor 53 jagers en 40 burgers in het water zijn gestort en er den dood in gevonden hebben.

PRUISSEN.

POSEN, 17 Augustus.

Alhier hield de Commissie voor de Kolonisatie der Joden wederom eene bijeenkomst, waarin de middelen beraamd werden, om bij die natie de zucht en liefde tot den landbouw op te wekken. Aanvankelijk zijn de pogingen der Commissie daartoe gelukt, daar zich reeds meer dan 3000 hadden aangemeld, en dat niet alleen armen, maar ook zulken, die nog eenig kapitaal bezitten. Een der leden echter meende, dat dan alleen de pogingen gunstig zouden kunnen slagen, indien de Joden ontheven waren van de lastige wetten op den Sabbath en feestdagen, welke hunne werkzaamheden belemmeren, en het hun geoorloofd was, varkens aan te fokken, daar hierin een groot deel van het bestaan van den boer gelegen is.

ENGELAND.

LONDEN, 28 October.

Hier is failliet gegaan het bankiershuis Jeremiah Harman & Comp., hetgeen veel opzien heeft gebaard, daar hetzelve het aanzienlijkste te Londen en het oudste van Europa was; zijn bestaan dagteekent van vóór verscheiden eeuwen en het genoot altijd een uitgebreid credit en een algemeen vertrouwen.

— Er hebben op de westkust onderscheiden schipbreuken plaats gehad, waaronder van twee gemeld wordt, die met manschap muis vergaan zijn.

— Men meldt uit Sheerness, dat aldaar bevel ontvangen was, om met allen spoed 9 linieschepen gereed te maken, ten einde dienst te kunnen doen; bovendien waren reeds 5 fregatten bijna in staat om uit te zeilen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 October.

De Koning der Belgen is hier van zijne reis in Zwitserland aangekomen en als de komst van den Hertog van Montpensier met zijne gemalin afwachten, voor dat hij naar Brussel terugkeert.

— De laatste berigten luiden eenigzins gunstiger omtrent de overstroomingen, daar het water steeds dalende bleef. Er wordt bij voortdaring voor hooge sommen ingeschreven, om in den nood te hulp te komen; zoo heeft de Koning uit zijne eigen middelen 300,000 fr. aangewezen; de Gebroeders Rothschild hebben er 20,000 fr. voor bestemd, en bij het *Journal des Débats* is reeds meer dan 50,000 fr. ontvangen.

— De door de Fransche bladen medegedeelde berigten, omtrent de uitgebarsten onlusten te Bazel, worden niet bevestigd.

ARAKEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Publiek.

Den 31sten October de Heer F. S. Hermus, van Breda, in de Medicijnen, na verdediging van zijn Specimen: *de Structura Organica Urethrae.*

ADVERTENTIEN.

Heden beviel mijne Lieve Vrouw JACOBA JOHANNA ANNAGRETA LATOUR, van eene dode DOCHTER, en eenige uren daarna volgde zij dezelve in de eeuwigheid. 42 Jaren mogt zij bereiken, waarvan wij er 18 in eenen gelukkigen echte vereenigd waren, mij nalatende 4 nog zeer jeugdige Kinderen.

LEYDEN, 25 October 1846. D. A. KELDER.

Tot diepe smart van mij en mijne Kinderen, overleed heden, na eene hevige ziekte van weinige dagen, mijne teedergeliefde Echtgenoote CORNELIA PETRONELLA KLAND, in den ouderdom van ruim 50 jaren.

LEYDEN, A. HASEBROEK,
27 October 1846. *Med. Doctor.*

Heden overleed in den ouderdom van ruim 82 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Vrouwe JOHANNA MARIA WALBURGA HILLEBRANDS, laatst Weduwe van Wijlen den Wel-Edelen Heer G. BENNES, en eerder Weduwe van Wijlen den Wel-Edelen Heer J. A. JUTTING.

LEYDEN, J. RINGELING,
30 October 1846. A. H. G. RINGELING. J. JUTTING.

Eenige Kennisgeving.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

DE KONINKLIJKE NEDERDUITSCHE TOONEELISTEN VAN ZUID-HOLLAND,

Onder Directie der Firma J. H. HOEDT en A. PETERS,

op **Maandag 2 November 1846,**

Moeder en Zoon, Tooneelspel in 5 Bedrijven, (in 2 Afdeelingen) door Mevr. CHARLOTTE BIRCH-PFEIFFER, met vrije gebruikmaking van den Roman: *de Buren*, van *Frederika Bremer*, vertaald volgens het handschrift van de Schrijfster, gevolgd door: ***Moiroud en Compagnie,*** Blijspel met Zang in 1 Bedrijf, naar het Fransch. Nooit in het Nederduitsch vertoond.

Aanvang ten ZES uren.

De bekende en onbekende Schuldeischers der onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen Vrouwe MARTA DIGNA BALKMAN, Weduwe van den Hooggeleerden Heer MEINARD SIMON DE VRI, overleden te *Leyden*, worden opgeroepen om te compareren op Maandag den 16den November aanstaande, des morgens ten 11 ure, ten Kantore van den Notaris A. WINSTROOM te *Leyden*, ten einde aan te hooren de namens de bemelde Erfgenamen te doene **Rekening en Verantwoording** van haar beheer in den Boedel, zoo dezelve, indien er geen *verzet* plaats heeft, daarna worden overgegaan tot de **Vereffening** van het montant der Schuldvorderingen voor zoo verre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn, terwijl ondertusschen 3 dagen te voren, dagelijks inzage der Rekening kan worden genomen, ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

De Ondergeteekende M. F. TAVERNE, *Speelmaker* in de Donkerstraat te *Leyden*, geeft bij deze kennis, dat de Arrondissements-Regtbank bij vonnis in date den 2den October 1846, het door hem aan zijne Crediteuren aangeboden accoord heeft **Gehomologeerd**, mededeelende bij dezen de gelegenheid tot baat, om zich op nieuw in de gunst zijner Stadgenoten aan te **bevelen.**

M. F. TAVERNE.

TWEE SIGARENMAKERS,

hun werk verstaande en **vast Werk** begerende, adresseren zich onder letter **C**, bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedestraat te *Leyden.*

Wordt gevraagd te *Leyden*, om dadelijk in dienst te treden, eene **DIENST-, of KINDERMEID**, van den Hervormde Godsdienst, die goed kan Naaijen, Stoppen en met de Wasch omgaan. Adres onder letter **A**, aan aan het bureau dezer Courant. *Brieven Franco.*

LEYDEN. De Geneeskundige **MAGNUS MORIS** heeft den geëerde Publiek, dat hij almier te spreken of te ontbieden is in het Logement ***de Zon***, Maandag en Dingsdag den 2den en 3den November. Zijne veljarige onderwinding in het vak der **GEZIGTKUNDE**, gepaard met een uitmuntend Assortiment, geven hem genoegzame aanbeveling.

De Ondergeteekenden, **AZIJNMAKERS** van zich, ten gevolge der hooge Gerstprijzen, in de noodzakelijkheden de **Prijzen** van den **Bier-Azijn**, te beginnen met den 26 October, met **f 6** per Last te **Verhoogen.**

GEBR. HAVELAAR, te *Rotterdam.*
H. E. SCHUURMAN, » *Utrecht.*
OST & DEN BERGER, » *Rotterdam.*
B. MALEFEIT, » »
E. MONTAGNE, Jr. » *Leyden.*
WED. N. BROUWER, » *Rotterdam.*
TROMP EN TEUB, » »
VAN BERKEL & ZN., » *Delft.*

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE ZUID-HOLLAND.

ARRONDISSEMENTS DIRECTIE DER INDIRECTE BELASTINGEN TE 's-GRAVENHAGE.

KANTOREN DER REGISTRATIE TE *DELFT* EN *'S GRAVENHAGE*.

(Geregtelijke en Administrative Akten.)

Op ~~Maandag den 23sten November 1846~~, en twee volgende dagen, telkens des voormiddags ten 10 ure, zal het Bestuur der Domeinen, ten overstaan van den Notaris C. J. SCHIEFBAAN, residerende te *'s Gravenhage*, in het Logement *de Nieuwe Doelen*, op den Korten Vijverberg te *'s Gravenhage*, eerst *afzonderlijk* per Kavel, en daarna *Gemeentens-gewijze* in *massa*, Openbaar in ~~Veiling doen brengen, Drie Honderd Vier en~~ **Veertig** in trein van betaling zijnde **DOMANIALE PRESTATIEN**, bestaande in **RENTEN, ERFPACHTEN, RECOGNITIËN, enz.**, alle behoorende tot de Kantoren der Registratie te *Delft* en te *'s Gravenhage*, (Geregtelijke en Administrative Akten) en breeder omschreven in den CATALOGUS welke tegen betaling van **Veertig Centen**, verkrijgbaar is gesteld ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen, en van den Ontvangers der Registratie voor de Geregtelijke en Administrative Akten te *'s Gravenhage*, en bij de Ontvangers der Registratie te *Delft* en *Schiedam*, alsmede bij die der Domeinen of der Registratie te *'s Hertogenbosch*, *Arnhem*, *Amsterdam*, *Utrecht* en *Middelburg*, terwijl de algemeene en speciale **Voorwaarden van Verkoop** ter lezing liggen in het *Hôtel van het Provinciaal Gouvernement van Zuid-Holland*, ten Raadhuize der Steden *'s Gravenhage* en *Delft*, ten Burele van den Ondergetekende, ten Kantore van den Notaris C. J. SCHIEFBAAN voornoemd, als mede ten Kantoren van de Ontvangers der Registratie te *Delft* en te *'s Gravenhage*, (Geregtelijke en Administrative Akten).

De Arrondissements Directeur der Indirecte Belastingen te 's Gravenhage,
B. FRIESWIJK.

's Gravenhage,
30 *October* 1846.

TWEEDE NEDERLANDSCHE ALGEMEENE LEVENSVERZEKERING-COMPAGNIE,

Opgerigt en Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit
van 12 Februarij 1843, N°. 70.

DIRECTEUREN van bovengenoemde Compagnie adverteren bij deze, dat op en na den 2den November e. k. des voormiddags van 10 tot 1 ure, in hunnen Kantore, op den Kloveniers Burgwal, hoek Rusland N°. 99 alhier, en bij derzelver Hoofd-Agenten en Correspondenten buiten de Stad, zullen worden betaald de alsdan versomende **Termijnen** der **Lijfrenten**, met gemelde Compagnie gecontracteerd.

Voorts maken DIRECTEUREN bekend, dat ten Kantore voornoemd en bij de Hoofd-Agenten en Correspondenten in de voornaamste Steden van dit Rijk, alle vereischte inlichtingen zijn te bekomen omtrent het sluiten van **Assurantien**, het **storten van Kapitalen tegen Uitbetaling van hooge Renten**, alsmede het nemen van **Lijfrenten, ten behoeve van ächter te laten betrekkingen**, alles berustende op de naauwkeurigste berekeningen, daartoe bepaaldelijk goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 12 Februarij 1843, N°. 70.

Eindelijk achten DIRECTEUREN zich verpligt ter voorkoming van alle misvatting te verklaren, dat *dit ligchaam in geen opzigt, hoe ook genaamd, iets gemeens heeft met de Nederlandsche Algemeene Levensverzekering-Compagnie, opgerigt in den jare* 1823, en alzoo *geheel vreemd* is aan de verwikkelingen, welke laatstgemelde Compagnie sedert 1°. Mei dezes jaars heeft ondervonden.

Directeuren voornoemd,
A. L. KROOK VAN HARPEN.
S. WILDSCHUT.

Amsterdam,
22 *October* 1846.

HERBESTEDING.

De Commissie van Administratie over de Gevangenissen te Leyden, is van voornemen om op aanstaanden Woensdag den 4den November 1846, des middags ten 12 ure, in het *Huis van Arrest* aldaar, ondes nadere goedkeuring, ten dienste van de Gevangenen, in het *Huis van Militaire Detentie* nabij *Leyden*, en in het *Huis van Arrest* te *Leyden*, genaamd *'s Gravestein*, te **Herbesteden**: het benoodigde KALFSVLEESCH, van den 15den November 1846 tot ultimo December 1847, en de AARDAPPELEN, van den 15den November 1846 tot den 15den Julij 1847, tweeledig, volgens de Voorwaarden daarvan, welke ter lezing liggen in het *Huis van Militaire Detentie* voornoemd, benevens in de voornaamste Kofijhuizen binnen de Stad *Leyden*; zullende de Leveranciën van deze Herbestedingen eerst plaats hebben *na* de finale approbatie.

VERPACHTING.

De Commissie van Administratie is voornemens op aanstaanden Woensdag den 4den November 1846, des middags ten 12 ure, in het *Huis van Arrest* aldaar, genaamd *'s Gravestein*, onder nadere goedkeuring, te **Verpachten**: de VUILNIS en MESTSPECIEN welke het *Huis van Militaire Detentie* nabij *Leyden* zal opleveren, gedurende het geheele jaar 1847, waarvan de Voorwaarden ter lezing liggen in voormelde *Militaire Strafgevangenis*, benevens in de voornaamste Koffijhuizen binnen de Stad *Leyden*.

AANBESTEDING

VAN

VLEESCH, VET, SPEK, AARDAPPELEN EN TURF.

De Voedings-Commissie van het Dépôt-Battaillon van het 5de Regement Infanterie zal, onder goedkeuring van den Commanderenden Officier van het Battaillon, ~~*op Donderdag den 5den November eerstkomende*~~, des middags ten 12 ure in de Kazerne aan de Witte Poort, in het openbaar Aanbesteden: **de Leverantie van bovenstaande Artikelen.**

De Conditiën zullen van heden af aan, des middags van 12 tot 2 ure, op het Bureau in de Kazerne voornoemd ter lezing liggen, alwaar een gesloten Bus zal voorhanden zijn, waarin de verzegelde billetten, *vóór* het uur der Aanbesteding, moeten bezorgd zijn.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag, 31 *October* 1846.

Oude Witte Tarwe *f* 10.80 tot *f* 11.60. Nieuwe Witte Tarwe *f* 11.50 tot *f* 12.00. Oude Rogge *f* 9.40 tot *f* 9.70. Nieuwe Rogge *f* 9.50 tot *f* 9.90. Nieuwe Gerst *f* 6.50 tot *f* 6.80. Haver *f* 4.90 tot *f* 4.50. Paardeboonen *f* 8.30 tot *f* 8.60. Duiveboonen *f* 8.50 tot *f* 8.80.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag, 31 *October* 1846. Van 44 tot 48 à 49 Gulden.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

ZATURDAG 31 OCTOBER, ten 4 ure.

		Laagste koers.	Hoogst. koers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	58⅝	59 11/16
Dito dito	» 3 »	60	
Dito dito	» 4 »	92¼	
O. I. Leening	» 4 »	92	
Amortisatie Syndicaat	» 4½ »		
Dito dito	» 5 »		
Handel-Maatschappij	» 4½ »	172½	173
Haarlemmermeer	» 5 »		
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »		
Aandeelen Holl. Spoorweg Maatschappij .	» »		
BELGIE, Certificaten	» 2½ »		
Dito Dito	» 4½ »		
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »		
SPANJE, Leening bij Ardoin van 85 £ . . .	» 5 »	19⅜	
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5 »	18	18 1/16
Dito	» 3 »	32⅛	32⅛
Dito Binnen	» 3 »		
Coupons Ardoins	» »		
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	40⅛	40⅛
Dito	» 4 »	39⅛	39⅛
RUSLAND, Oblig. HOPE 1798 en 1816 . . .	» 5 »	104⅛	
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	104⅛	
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »		
Dito bij HOPE	» 4 »	88⅜	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »		
Certificaten te Hamburg	» 5 »		
Dito te Londen	» 5 »		
Inschrijving in Assign.	» 6 »	68⅛	
Certificaten van dito	» 6 »		
POLEN	» 4 »		
Dito Aandeelen met Loting	*f* 300 *f*		
Dito dito	» 500 »		
PRUISSEN, Loten	»		
OESTENRYK, Oblig. Weener Bank	» 5 pCt.		
Idem	» 4 »		
Oblig. Metallick	» 5 »		
Idem	» 2½ »		
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500 *f*		
Idem 1 April 1839	» 250 »		
NAPELS, Certif. Adm. bij Lam. en Bouw.	à 5 pCt.		
BRAZILIE, Idem. 1843	» 5 »		
AMERIKA	» 5 »		
Dito	» 6 »		
Dito Bankaktien	» 5 »		
MEXICO	» 5 »		
Dito Uitgestelde Schuld	» »		
GRENADA	» 1 »		
VENEZUELA	» 2 »		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. IA LAU.